

Izhaja:
vsako sredo popoldne
in soboto zjutraj.
Stane za celo leto 15 L.
« pol leta 8 L.
« četrt leta 4 L.
Za inozemstvo celo
leto 35 L.
Na naročila brez do-
poslane naročnine se
ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik:
Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 92

V Gorici, v sredo 18. novembra 1925.

Leto VIII.

Nefrankirana pisma se
ne sprejemajo. Oglasi
se računajo po dogo-
voru in se plačajo v na-
prej. List izdaja kon-
sorcij

«GORIŠKE STRAŽE»
Tisk Zadruga tiskarn.
v Gorici, Riva Piazzu-
ta št. 18.

Uprava in uredništvo:
ulica Mameli št. 5.
— (prej Scuole). —

Pereče vprašanje.

Danes se hočemo dotakniti vprašanja, o katerem v naši javnosti ni bilo skoro še niti govora, ki pa marsikaterega našega pridnega mladenciča in marsikaterega skrbnega očeta teži in tlači kot mora. Vprašanje se tiče naše učeče se mladine, našega zorečega razumnštva.

Naše ljudstvo je bilo vedno ukazljivo. Še v časih, ko je bila šola nekaka predpravica plemstva in bogatega meščanstva, najdemo mnogo priprostih kmečkih fantov po takratnih šolah in marsikateri izmed njih si je s svojo nadarjenostjo in pridnostjo priboril svetovni sloves. Ko smo prišli do svojih lastnih šol, so se iste množile in širile, da smo imeli na vseh poljih svoj izobraženi naraščaj in smo lahko povsod tekmovali s svojimi kulturnimi sosedi ter vsako mesto lahko zasedli s svojim človekom. Spomnimo se samo, kako je hrumelo in valovilo na tisoče slovenskega dijaštva v predvojnih letih po goriških ulicah, pa imamo jasno sliko o pestrosti in bogatosti naše predvojne šole. In vsa tista številna mladež je vedro gledala v svetlo bodočnost. Bilo ni nikakih zaprek, ki bi ji zastavljale pot do cilja.

Kako je pa danes?
Imamo lepo število visokošolcev, od katerih nekateri dokončujejo svoje študije v inozemstvu, drugi posečajo italijanska vseučilišča. Imamo tudi precejšnje število srednješolskega dijaštva, ki tu v Gorici od leta do leta narašča.

In kakšna bodočnost se obeta tej naši mladini? Ali ne bosta zastojni trud in napor, ki ju mora prenesti akademik, ko se pripravlja za razne izpite? Ali ne bosta zaman bojazen in bridkost mladega srednješolčka, ko stisne prvikrat pod pazduho učene, drage knjige? Ali ne bodo brezplodni troški in žrtve, ki jih je treba doprinesiti za študenta, se vprašuje oče, ko šteje težke

novce za stanovanje in knjige? To so vprašanja, to so moreče skrbi, ki nas tarejo. In opravičeno!

Kakor stoje sedaj razmere, ne more naš človek po končanih visokošolskih študijah računati na državno službo. Le predobro vemo in mnogi tudi čutijo, kako je bilo veliko slovenskih uradnikov odslovljenih iz državne službe samo zato ker so bili Slovenci. Od takrat se pa ni položaj prav nič izboljšal, močje se je celo poslabšal. Pri vseh uradih so za našega izobraženca vrata takorekoč zaprta. Niti misliti si ne moremo in ne smemo, da bi v upravni službi ali na sodnji ali pri železnici namestili slovenskega pravnikarja. V nič ugodnejšem položaju pa niso naši novi profesorji, zdravniki, inženirji itd. Vsem je odprta samo ena pot: pot zasebne službe ali pa pot v tujino. Toda zasebnih mest je pri nas zelo malo in so že večinoma vsa zasedena, prostim poklicem kot odvetnikom in zdravnikom radi številnega naraščaja tudi kmalu ne bo preostajalo kruha. Pot v tujino je pa grenka in trnjeva, kajti vsak naš izobraženec visi z vsem srcem na svoji rodni grudi in ve in čuti, da ga ona rabi in kliče.

Da po možnosti obvarujemo naše naraščajoče razumnštvo gorjā, ki mu preči, moramo vprašanje, ki smo je danes načeli, vzeti v resen pretres. Pregledati in prešteti moramo vrste našega visoko- in srednješolskega dijaštva in določiti smernice, po katerih naj se v bodoče vrši šolanje naše mladine. Preudariti in razmisliti moramo točno, kakšne šole naj obiskujejo naši otroci, da bodo prišli do kruha in ne bodo žrtve in trud zaman. Staršem, ki večkrat ne vedo kako in kaj, bomo šli potem lahko z resnim nasvetom na roko in mladini, naši bodočnosti, bomo ustvarili možnost dela in ustvarjanja.

Kaj se godi po svetu?

Med ljudstvom!

V Jugoslaviji še vedno niso največje stranke Srbov, Hrvatov in Slovencev izpeljale ujedinenja. Narod, ki želi popolne bratske sloge, da učvrsti svojo bogato državo, je razcepljen. Mesto sporazuma vseh treh bratov, se je pojavila bolj politična pogodba med srbsko radikalno in hrvaško stranko gospada Radića. Niso pa vpoštevani Slovenci z nobeno svojih strank, če izvzamemo, da sedi med vladnimi poslanci Slovenec Ivan Pucelj, ki se od dne do dne pretvarja.

Toda upanje je še vedno veliko. Vladne stranke trdijo, da gre vsa njih politika in borba za tem, da se ustvari resnični sporazum. Ne moremo tajiti, da je z zvezo radičevcev in radikalov storjen velik korak na poti sporazuma. Toda vodilni politiki so bodisi iz strankarskih koristi ali vsled česa drugega ostali le na pol poti.

Še radičeva stranka je morala sleherni dan se boriti v Beogradu, da je prišlo do zveze med njimi in Pašičem. Sivi jugoslovanski ministrski predsednik je zvit in premeten politik; šele, ko je videl, da ne more Štefan Radić več škoditi radikalnim postojankam, se je omečil. Med tem so pa tudi druge stranke prav pridno na delu za svoj obstoj in moč.

20. oktobra je bila otvorjena prava seja narodne skupščine v Beogradu. Važnejše posle v njej so si razdelili radičevci in radikali. Opozicija je bila potisnjena v stran. Tudi ni prišlo pred skupščino nič važnejših zakonskih načrtov. Le invalidni zakon, kjer je sijajno branil pravice teh bednikov nekdanji goriški kulturni delavec poslanec France Kremžar, je bil sprejet.

Zato so imeli voditelji glavnih parlamentarnih skupin dovolj časa, da so šli med ljudstvo. Samostojno demokratski glavar Svetozar Pribičević je hodil po shodih po vseh svojih volivnih okrožjih. Ravnotako je voditelj slovenske ljudske stranke dr. Anton Korošec šel med svoje volivce in k bratom Hrvatom.

Koncem oktobra je šel na politično potovanje po Dalmaciji in po Hrvatski. Po dogovoru s hrvaško ljudsko (pučko) stranko so se vršili velikanski shodi po vseh večjih dalmatinskih krajih. Vodja ljudske stranke, ki hoče priklicati v življenje nesebičen in nestranski sporazum vseh treh narodov, je bil povsod z navdušenjem sprejet. Vodja hrvaške ljudske stranke Stjepan Barić, ki je povsod spremljal drja Korošca, je razgalil sebično politiko Radićevo do gola.

Iz Dalmacije sta šla ljudska voditelja med Hercegovce. Ta teden sta že imela več shodov, ki so privabili stotine priprostega ljudstva.

Tega velikega ljudskega gibanja, ki je kot val zajelo nekdanje radičevsko politično polje, se je prestrašil Radić sam. Začel je pretiti Korošcu in njegovim sotrudnikom, da bo pa on prišel v Slovenijo in začel pridobivati Slovence za svojo politiko. Za v nedeljo je že baje pripravljen Radićev shod v Ljubljani. Poslanec Trnjar bo pa šel Stajerce snubit. Vse te grožnje pa bodo menda bolj malo izdale.

Za enotno ljudsko stranko Jugoslavije.

Pomen Koroščevega političnega potovanja po hrvaških in dalmatinskih krajih je ogromen. Pred Radićevim nastopom je imela precejšnjo moč hrvaška pučka stranka, po duhu in delu posestrima slovenske ljudske stranke. Štefan Radić pa je s svojimi blestečimi gesli potegnil za seboj večji del Hrvatov.

V tej borbi pa pučka stranka ni imela pravega orožja. Ni imela niti močnih gospodarskih, niti prosvetnih, niti mladinskih organizacij. Zrasla je nekako nad ljudstvom, v nekem idejnem svetu, ki je bil premalo dostopen prirotemu seljaku. Mamečih gesel kot jih je uporabljal Radić pa ni hotela in ni mogla metati med ljudi. Njeni prvaki so pokret pučke stranke usmerili skoro bi rekli zgolj v versko stran, niso pa uvideli kot Krek v Sloveniji potrebe po omenjenih organizacijah. Krščanska ljudska stranka mora v političnih borbah imeti za svoj cilj, da prekvasi vse javno življenje s krščanskim duhom. Nikakor pa ne, kot se večkrat napačno trdi, da ima krščanska ljudska stranka skrbeti le za versko življenje, za vse drugo pa naj ji ne bo nič mar. To načelo je nekajkrat škodilo hrvaški pučki stranki. Ni poglala s svojimi načeli korenin v ljudstvu. Spor s slovensko ljudsko stranko ji je pa toliko škodil, da ni dobila od Krekovih učencev pobude in podpore. Letos se je pa obrnilo na bolje. Začela so vstajati širom Hrvaške nova društva in organizacije. Imeli so že več krasno uspešnih mladinskih dni. Če bo po tej poti nadaljevala hrvaška ljudska stranka, bo z lahkoto tekmovala z Radićev, ki ni zasidrana z organizacijami med ljudstvom, ampak živi bolj od blestečih gesel. Tako okrepljena se morata združiti hrvaška in slovenska ljudska stranka v močno borbena četo. Z njenih praporov bo blesteče odsevala prava ljudska demokracija in bratski sporazum. S Koroščevim delom je položen že temelj za enotno ljudsko stranko Jugoslavije.

Izpolnjeni upi.

Odkar je Radić poslal v vlado svoje ljudi, je vedno delal na to, da bi tudi on prišel v ministrsko palačo. Vedno in povsod je poudarjal, da ne bo sporazum popolen, če ne vstopi tudi on v vlado. Radićali so se ga sprva branili, češ, da mu skupščina ni še potrdila poslanskih pravic. Nato je že prišla iz Beograda vest, da bodo Radiću dali ministrstvo brez ministrske listnice; nato je zopet bilo slišati po Zagrebu, da bo Štefan Radić ukazal svojemu nečaku, naj njemu prepusti svoj ministrski stolec. Med vsa ta ugibanja in Radićeve upe pače vest, da je v četrtek prosvet-

ni minister Velja Vukičević podal ostavko radi nekkih brezpomembnih in malenkostnih sporov. Politični krogi so trdili, da je ta ostavka izzvana po radičevcih, ki so hoteli, da postane njih vodja minister ali pa se spuntajo.

To se je tudi izkazalo za resnično, ker že prihajajo glasovi iz jugoslovanske prestolice, da je bil davi Štefan Radić imenovan za prosvetnega ministra.

Nekdanji republikanec in hud nasprotnik radikalov je torej postal minister v isti radikalni vladi. Upi so izpolnjeni...

Med tem ko druge stranke skušajo pridobivati za svoja načela ljudske množice, se poganja Radić za časti. Ali pa je s tem sporazum Srbov, Hrvatov in Slovencev bližje rešitvi, je še veliko vprašanje.

Pred kratkim smo obvestili naše bravece, da je italijanska finančna komisija prišla z Amerikanci na čisto. Domenili so se, da bo Italija odplačala svoj dolg na tak način, da ne bo trpelo škode italijansko gospodarstvo in da bo ameriški upnik prišel do posojene glavnice in njenih obresti.

Koncem junija je priznal italijanski poslanik v Washingtonu 2138.5 milijonov dolarjev italijanskega dolga z obrestmi vred. Pri finančnih pogajanjih v Washingtonu so določili, da mora Italija plačati 2407 milijonov dolarjev. Po današnji valuti bi to izdalo nekako 60 milijard lir. Toda ta znesek bo Italija odplačevala postopoma tekom 62 let. Prvih pet let plača Italija po 5 milijonov dolarjev; v naslednjih 10 letih od 14 do 18 milijonov; v poznejših 10 letih 20 do 30 milijonov; v četrti dobi 31 do 38; v peti 43 do 50; v šestem desetletju 56 do 67 in v zadnjem razdobju od 1980. do leta 1987. bo plačala Italija po 56 do 62 milijonov dolarjev.

Dobra pogodba.

Za italijansko državo je ta za ključek precej dober.

Znani italijanski narodni gospodar Luigi Einaudi pravi, da se mora država te pogodbe veseliti. Če bi naložil danes 435 milijonov dolarjev po 5% in vleklo obresti, bi to zneslo koncem 62 let ravno 2407 milijonov dolarjev. Torej, zaključuje Einaudi, Italiji ni treba nič drugega kot deti na stran tiste bore milijone pa so plačane ameriške milijarde. Toda to še ni tako olajševalna okoliščina, ker če hočeš denar nalagati, ga moraš že imeti. Bolj važno je to, da so se Amerikanci udali, naj plačuje Italija svoj dolg polagoma skozi 62 let. Če bi Amerika zahtevala od svojih dolžnikov, naj kar danes vse poplačajo, bi se ti z dušo in telesom morali prodati. Tekom 62 let pa se bo italijansko gospodarstvo že tolikanj okrepilo, da bodo zmogli tiste obroke. Ravno s tem pa so rešene italijanske finance, ki bi jim grozile težke ure, če bi Amerikanci ne popustili. Kaj bi bilo, če bi v Washingtonu trdo zahtevali, da mora Italija takoj plačati vseh 2407 milijonov dolarjev, če ne bi se ji vračunavale ogromne obresti. Priznati je treba, da je italijansko finančno odposlanstvo doseglo s tem uspeh.

To se je takoj videlo tudi na denarnih trgih, kjer je italijanski denar pridobil nekaj na vrednosti.

Po sklenjenem dogovoru je finančni minister Volpi takoj potegnil iz žepa listnico in plačal prvi

obrok italijanskega dolga v znesku petih milijonov dolarjev.

Gospodarske posledice.

Hvalo, ki jo pojejo listi italijanskemu finančnemu odposlanstvu, je nekoliko preglasna. Vendar Italija bo zdaj svoj državni proračun z večjo gotovostjo izdelovala kot doslej, ko sploh ni vedela, koliko glavnice in koliko obresti bo šlo za Amerikance. Lira, smo dejali že, je poskočila; italijansko gospodarstvo se bo okrepilo. Vrh vsega tega pa bo Italija lahko spet najela v Ameriki posojilo. To je že tudi storila za 100 milijonov lir. Uspeh v Ame-

riki je italijansko vlado tudi opogumil, da se bo šla še z Angleži pobotat, koliko hočejo imeti pa oni za svojih Italiji posojenih 553 milijonov angleških funtov.

Pa tudi splošno pomeni ta italijansko-ameriški finančni dogovor velik korak naprej v gospodarskih odnošajih med Evropo in Ameriko. Podlaga vseh političnih dogodljajev je pa ravno urejeno gospodarsko življenje. Ko se bodo izgladili vsi gospodarski spori med evropskimi državami bo tudi marsikaka politična napetost poravnana. Zato pozdravljamo vse mirne gospodarske dogovore z odkritim veseljem.

DNEVNE VESTI.

»Goriška Pratika« za leto 1926

je, kot smo že poročali, izšla in je na prodaj v tobakarnah in drugih razprodajalnih časopisov itd. v mestu in na deželi. Razprodajalci z dežele naj »Pratiko« naročijo kar pri Knjigarni K. T. D. Gorica, kjer dobijo primeren popust. Kdor želi naročiti naj ne mudi!

Novi kardinali.

Dne 14. decembra bo papež Pij XI. povzdignil v tajnem konzistoriju 4 prelate v kardinale. Ti so: Bonaventura Ceretti, papežev poslanik na Francoskem, Henrik Gaspari, papežev poslanik v Braziliji, O'Donnell, nadškof v Armaghu in Alexander Verde, tajnik kongregacije za svete obrede. 17. decembra pa bodeta iste časti prejela nadškofa v Sevilji in Granadi na Španskem.

Cerkvenim oskrbništvom!

Načelstvo »Zadruga cerkva« je pooblastilo č. g. Angelja Čargo v Sovodnjah, da uredi denarne zadeve zadruga, torej tudi izterja tiste zneske, ki so jih posamezne članice zadržali dolžne. Vsak naj se obrne do njega v stvarih zadruga.

»Tekma« v Mirnu.

Dramatični odsek »Slov. izobraževalnega društva« v Mirnu vpripori v nedeljo dne 22. t. m. Funtkovo dramo tridejanko: »Tekma«. Prireditelj se bo vršila v dvorani g. Marmolje; začetek točno ob 3½ popoldne. Kakor vedno upamo tudi sedaj na mnogoštevilen obisk do načinov in sosedov. Pridite, ne bo vam žal! Znano, globoko zamišljeno delo bo vam nudilo mnogo duševnega uživanja.

Vesela vest s Korotana.

Uradno poročilo iz Celovca pravi, da je koroški deželni zbor razpravljal v četrtek o nujnem predlogu poslanca Zeinitzerja. Poslanec zahteva, naj se sestavi za proučitev pritožb slovenske narodne manjšine na Koroškem dve komisiji. Ena naj se bavi s pritožbami glede pravnih razmer, druga pa radi šolstva. Predlog je bil soglasno sprejet. V komisijo so poslali tudi oba slovenska poslanca dr. ja Petka in župnika Poljanca.

Na Koroškem so Slovenci silno trpeli pod nemškimi pritiskom. Gornja vest pa kaže, da se je zbudil pri vodilnih možeh čut poštenja in pravičnosti. Koroškim Slovencem se bo morda jarem zrahljal!

Vladna prepoved.

Uradna vest iz Jugoslavije pravi, da je vlada prepovedala vse spominke slavnosti ob obletnici rapalske pogodbe.

Volitev dveh podpredsednikov poslanske zbornice.

Danes 18. t. m. prične poslanska zbornica zopet s svojim zasедanjem. Ker sta prejšnja podpredsednika ljudovec Di Rodinò in znani Giunta odstopila, se bo najprvo izpopolnilo predsedstvo. Kakor poročajo fašistovski listi bo Giunta zopet izvoljen, na mesto Di Rodinò pride pa fašistovski prvak Acerbo.

Zveza narodov.

7. decembra se bodo spet pričela posvetovanja Zveze narodov. V prvi vrsti bodo govorili o rešitvi Avstrije pred gospodarskim položajem.

Holandski protestantje proti Vatikanu.

Na Holandskem, kjer so protestantje v premoči, je začela gonja proti Vatikanu. V poslanski zbornici so že sprejeli načrt, da se odpravi holandski poslanik pri sv. stolici. Toda druga zbornica najbrže tega ne bo sprejela, ker se katoliški življenj vedno bolj uveljavlja. Tudi papežev poslanik bo ostal še naprej na svojem mestu.

»Popolo« — prenehal!

Glavno glasilo italijanske ljudske stanke »Popolo« je v soboto prenehal izhajati. V zadnji številki izjavlja, da bo list začasno prenehal izhajati, ker je nastal tak položaj, da so oblastva list vsak dan plenila. Glavni fašistovski tajnik, ki je zahteval, naj se »Popolo« ustavi, ima zdaj delo olajšano. Spraviti se mora še na Amendolov »Mondo« in milanski »Corriere della Sera«.

»Prvi« minister.

V soboto so se zbrali ministri na posvet. Na zboru so odobrili nov zakonski načrt, ki govori o »prvem« ministru. To je ministrski predsednik. Po tem načrtu je ta odgovoren le kralju in le kralj ga more odstaviti. Vsi drugi ministri so od njega odvisni. Če noče »prvi« minister, se ne more noben načrt predložiti senatu ali poslancem. Če se kdo spozabi nad osebo »prvega« ministra, se kaznuje z dosmrtnim zaporom. Kdor bi ga pa le opravljal, bo sedel 30 mesecev in plačal globo. »Prvi« minister je zdaj Mussolini.

Proti podmornikom.

Angleški admiralski urad poroča, da je izginil podmornik »M. 1«. Nedaleč od obale se je spustil v globine, a se ni več dvignil. 60 mož posadke je pokopanih v mrzlem grobu. Vsled te nesreče je predsednik največje londonske paroplovne družbe objavil v listih proglašanje ljudstvu in vlado, naj se že enkrat podmornice odpravijo, ker so barbarsko orožje v vojni in ni človeško življenje na njih nikdar dovolj varno. Bo kaj izdal ta klic? Dvomimo!

Zarota.

Iz Barcelone pišejo, da so tam odkrili zaroto proti španskemu samodržcu Primo de Riveri. Več poslancev, generalov in uglednih politikov je sklenilo, da bodo rešili Španijo diktatorskega jarma. Pravi, da ima general Primo de Rivera tako dobro policijo, ki je vse prej izvoljala. Zdaj zarotnike zapirajo kar na debelo. To zaroto so skovale framasonske lože. Zgrabili so že voditelja framasonov generala Octoaro.

Zasačen tat.

V zadnjem času so iz več pisaren izginili pisalni stroji. Iz občinskih uradov v Vrtojbi, Sovodnjah, Mošiši in tržiškega fašistovskega urada se je posrečilo na skrivnostnem načinu odnesti dragocene stroje. O ta-

tovih ni bilo ne duha ne sluha. Pred dnevi pa je prišel k g. Malena, ki ima v Gorici v ulici Garibaldi zastopstvo in trgovino pisalnih strojev »Continental« neki gospod, ki mu je ponudil dva stroja v nakup. G. Malena je bil pripravljen skleniti kupčijo in neznanec je odšel, rekoč, da se vrne s strojema. Ker se je pa trgovcu zdela vsa zadeva nekoliko sumljiva, je sporočil stvar policiji. Tej se je posrečilo zjeti nevarnega uzmoviča ravno ko je peljal oba stroja v trgovino Malena. Stroja sta bila spoznana za ona, ki sta bila vkradena v občinskih uradih v Sovodnjah in Moši. Poštejnjakovič se imenuje Viktor Clemente iz Turjaka.

Je zadržan.

Preiskovalni sodnik proti zarotniški družbi na Mussolinija je uradno določil za Zanibonijevega zagovornika senatorja Scialoja. Ta se je pa branil prevzeti zagovorništvu, češ, da ga zadržujejo njegovi posli v inozemstvu.

Kralji prihajajo.

Iz Bolgarije se čuje, da je krvavi profesor Cankov končal svoje ministirovanje. V državi pričakujejo novih dogodkov. Širijo se vesti, da se bo spet vrnil na bolgarski prestol odstavljeni car Ferdinand Koburški.

Tudi na Madžarsko se bodo menda vrnili Habsburžani. Spoštujemo jih še vedno zelo. Pred kratkim so obsodili v Budimpešti nekoga častnika, ker je žaljivo govoril o bivšem cesarju Karlu. Sodniki so ga obsodili na globo poldruga milijona madžarskih kron, ker je »razžalil njegovo veličanstvo«.

V »carstvu nebeškega sina«.

Na Kitajskem menda sploh ne bo miru. Državljanska vojna divja še vedno z vso krutostjo. Maršal Cang-Tso-Lin, gospodar Mukdena, se je že približal Pekingu. Krščanski general Feng-Hu-Siang se je moral umakniti.

Mestne novice.

Sejem sv. Andreja.

Še malo časa nas loči od običajnega vsakoletnega Andrejevega sejma na Travniku. Trgovska obrtna zveza bo tudi letos poskrbela za pripravne in obenem okusne stojnice in kolibe. Trgovci, ki žele glede tega kakih pojasnil, naj se obrnejo na omenjeno zvezo na Corso Vitt. Em. III, 10/I.

* *Smrtna kosa.* V moški dobi 67 let je dne 12. t. m. v Gorici preminul g. Jakob Medvešček, oče odvetnika dr. ja Petra Medveščeka. Blagopokojnik je bil izredno marljiv in skrben oče svoji ljubljeni družini, ki jo je vzgojil v zdravih krščanskih načelih in jo privedel do visokega ugleda. Priprost in skromen je bil v zunanosti, a pod navidezno trdo skorjo je plamtelo izredno blagočuteče srce, ki je tvorilo bogato zakladnico najlepših vrlin. Kako ga je čislalo občinstvo, je pokazal nele cel gaj zelenja in žlahtnih cvetic, ampak tudi njegov nadvse veličasten v soboto se vršiči pogreb. Težko preizkušenim ostalim iskreno sožalje, njemu pa večni pokoj v domači zemlji, ki jo je ljubil z vsem žarom svoje duše!

Sleparski mešetar.

V vinski zalogi bratov Abuja v Gorici se je predstavil dne 10. 11. t. l. mož, govoreč istrsko hrvaško narečje in je ponudil trgovcem okrog 800 litrov črnega vina po 4 lire. — Pojasnil je čisto mirno, da je vino iz bližnjih gričev mestne okolice, last kmeta, ki mu dolguje večjo svoto denarja, kot je to ponudeno blago vredno. — Trgovca sta ponudbo kratkomo odbila. — Drugega dne se neznanec zopet pojavil pri goriomenjenih bratih. Vsiljivega moža se nista mogla drugače odkrižati, kot da sta obljubila, da kupita vino po 2 L. — Kazal je kot da ni nič prida s to kupčijo, a

še vendar je dejal: »da dobim vsaj en del denarja od mojega dolžnika,« in odšel je.

Posestnik Rafael Ferfolja iz Vojščiце šteje 35 je že en dan prej hodil po mestu od krčme do krčme in ponujal dobro kraško kapljico. Že obupal je skoro; a glej: kar nena doma stopi predenj neznan Istran in se predstavi za mestnega trgovca. Po kratkem razgovoru je bila med njima sklenjena kupčija: Ferfolja proda vino po 4 L, namišljeni trgovec pokuša vino na mestu v Vojščići, kjer vzame tudi vzorec in naslednjo sredo mora biti vino že pred goriško pošto.

V sredo ob določeni uri je stal pred poštnim poslopjem voz z vinom; ob njem že stoji neznanec, ki se opravičuje pri Ferfolji, češ da se je skregal s svojim družabnikom radi previsoke cene, vsled česar je bil prisiljen prodati vino bratoma Abuja in ga zato povabi, naj pelje vino pred njuno klet. — Tudi dobro! Preveč je zaupal nesrečni kmet neznanu.

Po končanem pretakanju čaka Ferfolja zunaj pri vozu, zviti neznanec pa potegne v pisarni svoto L 1658 za prodano vino po domeni ceni. Ne da bi potrdil prejem, se izmuzne z nekim izgovorom in se poda s Ferfoljo v gostilno pri »kočijažih« v Gledališki ulici, kjer naj bi napravila obračun. Pa tudi tu se nestrpno opraviči, da gre na pošto in da se takoj povrne. — A ni ga bilo več.

Dolgo je čakal Ferfolja pri polici vna, dokler ga potrpežljivost ni minila. Išče v gostilni, na pošti, vse zastonj. Šele v Abujevi kleti se mu razreši zagonetka, ko zve, da je slepar prodal vino po 2 L in da je ves denar odnesel v neznane kraje. Zadevo ima v rokah goriška kvestura. Našim ljudem pa svetujemo: Bodite previdni z neznanimi trgovci!

Velerodni gospod

senator Juri Bombig

komisar goriške občine.

V zadnji številki »Goriške Straže« sem bral, da Ste se Vi nasproti poslancu dr. ju E. Besednjaku izjavili zoper to, da bi slovenski otroci, ki obiskujejo ljudske šole v Gorici, imeli pravico do par tedenskih ur slovenskega pouka.

Dovolite mi, gospod senator, da Vas o tej priliki spomnim na dogodek iz leta 1922. Nekega popoldne Ste me našli v čakalnici Južne železnice v Gorici in Ste me vprašali, kaj prav za prav Slovenci želimo glede na ljudske šole v Gorici. Odgovoril sem Vam na kratko: »Polno slovensko ljudsko šolo z obveznimi dodatnimi urami v italijanskem jeziku. Vsaka druga rešitev je krivična in v nasprotju s krščanskimi načeli o enakopravnosti narodov, ki žive v isti državi.« Vi Ste tedaj odgovorili: »Bodite vendar zadovoljni z laško šolo. Vaši otroci pa bodo imeli 2 ali 4 ure tedenskega pouka v materinem jeziku in bodo tako popolnoma obvladali svoj jezik. To ni nikakor krivično; krivično bi bilo, ko bi Vam odrekli dodatne ure v materinem jeziku.«

Gospod senator! Pretekla so komaj tri leta in Vi ste svoje načelo o pravičnosti in krivičnosti popolnoma prevrgli. Kako naj si to sprejembo tolmačim? Ali se je pri Vas uresničil rek »Honores mutant mores«, ali pa Ste zavrgli temeljno načelo krščanstva in Ste popolnoma zabredli v paganski nacionalizem.

Ni moja naloga, da bi od Vas tirjal javnega odgovora, ki ga itak nikdar ne bi dali; dovolil pa sem si opozoriti Vas na gorenji dogodek, ki pravi, da s svojim sedanjim zaničanjem bornih dodatnih slovenskih ur ne nastopate z našo manjšino niti možko niti kavalirsko.

Z najodličnejšim spoštovanjem

Šček Virgilij, bivši drž. poslanec.

Kaj je novega na deželi?

Solkan.

Med osebami, pri katerih je bila izvedena hišna preiskava v soboto dne 7. novembra, je bil naveden v našem listu med drugimi tudi g. Čičigaj Anton. Imenovani se je zglasil z uredništvu ter je izjavil, da pri njem ni bilo nikoli nobene hišne preiskave. Orožniki so sicer pri njemu bili, a so le mimogrede vprašali po Jugu Stefanu.

Kamnje.

(Tatovi.)

Tatinska zalega kaj rada obiskuje naše župnišče. V noči od ponedeljka na torek so tatovi spet udrli v župnišče. Prišli so pa le pit vino in mleko. V sobi nad začasno kaspelo so vse prevrgli. Pri sosednji gostilni so drugo jutro našli vsa vrata odprta, čeprav so jih prejšnji večer z zapahi zaprli. Zdi se, da so se zlikovci prejšnji večer tam skrili. To je že tretji vlom v župnišče v kratkem času. Enkrat so si tatovi upali kar ob belem dnevu med poldansko službo božjo, a so jih k sreči pregnali.

Kozana.

V »Goriški Straži« od 7. t. m. je bil priobčen dopis, v katerem se govori o tatvinah v našem okraju in poroča, da so tatu izsledili v neki hiši med Biljani in Dobrovem. Dopisnik tudi pravi, da so našli pri domnevanem tatu mnogo pokradenega blaga ter polno klet šalamov in pršutov. Osumljeni se je zglasil v našem uredništvu in nam o zadevi dal točna pojasnila. Imel je res hišno preiskavo in so mu odnesli nekaj blaga, katerega so mu pa že deloma vrnili, o ostalem pa tudi lahko s pričami dokaže, kje ga je kupil. O pršutih in šalamih pa ni bilo ne duha in sluha in tudi nobena kolesa niso pri njem našli. Jemljemo te izjave radi na znanje in jih priobčujemo, ker nočemo delati nikomur krivice.

Črniče.

Dne 9. t. m. se je vršila pri posestniku Ivanu Podgorniku iz Črniča hišna številka 117. javna dražba. Kakor smo doznali, se je ista vršila vsled neke pomote, katere ni za krivil imenovani. Škoda, ki jo je pri tem utrpel, je že dobil povrnjeno. Da ne bo nepotrebnih govoric po okolici izjavljamo to resnico na ljubo.

Podmelec.

(Iz potne torbe.)

Dne 8. t. m. je bilo zelo slabo vreme. Ves blaten in zamazan sem priromal v prijazno vas. Moja slaba volja se je pa takoj razpršila, ko sem čul, da ima tukajšnja »Kmetška Čitalnica« javno prireditev. Uverjen sem bil, da bom vžil par lepih, zabavnih uric. Po italijanski točki je nastopil pevski zbor in podal prav dobro: »Oj, pogledite ptičke«. Pevcem se je poznalo, da so dobro izvežbani in da niso prvič na odru. Pogrešal sem pa med pevci mlajših moči. Kje tiči vzrok, da sodelujejo pri petju večinoma samo starejši? Temu je treba vsekar odpomoči! Po petju so proizvajali znano igro »Navaden človek«. Igra ni lahka in mora biti, če hoče imeti uspeh, prav dobro in točno podana. In igrana je bila res izborna in z ljubeznijo. Ker vem, da bi mi g. urednik ne dovolil, da bi se razpletel v kritiko, ker bi mu vzel preveč prostora, naj samo kratko povem, da so vsi igralci in igralke nepričakovano dobro rešili svoje vloge. Bil sem očaran. Edino, kar je igro precej kvarilo, so bile slabe maske. Dobro maskiranje je za povoljni uspeh vsake igre nujno potrebno. Človek bi mislil, da tako igro in take igralce poseti občinstvo iz vseh sosednih vasi, toda v tem oziru je bilo žalostno, naravnost sramotno; igrali so skoraj prazni dvorani. Bilo je res slabo vreme in ni bilo pričakovati navala,

kot ga igra zasluži, a vendar tako pa le ne gre, da bi vsak dež oplasil člane okoliških društev, ki vedo kaj bi mislili in čutili ako bi se jim to povračalo. Ker ne poznam podmeljskih razmer, ne morem reči, kako da sem celo domačinov videl zelo malo. Čitalničarji kljub tej nepriliki pogumno naprej! V izobrazbi in samozavesti, katero gojite in imate, je naša bodočnost.

Popotnik.

Dornberg.

(»Mlinar in njegova hči«.)

Nedeljska prireditev prosvetnega društva »Čitalnice« nas je vnovič prepričala, da ima društvo sposobne igralce, ki so s svojo igro osvojili vsakega gledavca — in kot še nikdar nam tudi tokrat ni bilo žal, da smo se odzvali društvenemu vabilu. Opazovali smo tudi tehnično stran vpriporitve. Deset sprememb, skoro vsaka slika drugačna in vedno sta oder kakor tudi razsvetljava odgovarjala nemalim zahtevam igre. Prav lepe so bile slike »med grobovi« in »na vrtu«. Pretresljivo nas je pa ganila zadnja slika — smrt Marice; odigrana je bila dovršeno! To igro smo videli pri »Čitalnici« že pred tremi leti in ugotovili sedaj, kaj premore dobra volja. Igralci, dobro napredujete! Vstrajajte! Ne bilo bi prav, ako bi ne omenili še »Sirote«. Lep prizorček, dobro insceniran in izvršen. Žal nam ni bilo, da smo kljub pozni uri še pet minut posedeli. Javno pa moram ožigosati, kar sem že večkrat opazil, — nerazumevanje gostilničarke, ko podpira balincanje ob vhodu v dvorano; to moti obiskovalce in predstavo, zato naj se to prepreči! Dvorana je bila polna, a starejših mož sem vse premalopazil! Udeleženc.

Črni vrh nad Idrijo.

Pred dnevi je umrl otrok nekega železničarja s domačina, ki je služil v Trstu. Ob zadnjem premeščevanju naših železničarjev tudi njemu ni bilo prizanešeno in je bil prestavljen v Bologno. V Bologni ni mogel dobiti stanovanja, zato je bila družina prisiljena, da se loči od družinskega očeta in se naseli v drugem kraju, kar je seveda združeno s stroški, ker je treba voditi dvojno gospodinjstvo. Razume se, da so to velikanske žrtve in se mora tak revež boriti z vsemi silami za obstanek. A tega nič ne upošteva g. dr. Rosato iz Idrije. Ko je imenovanemu železničarju umrl otrok, je prišel konstatirat smrt. To je v redu in v skladu z zakoni. To pa ni v redu in najbrže tudi ne v skladu z obstoječimi zakoni in je znamenje skrajno nesocialnega mišljenja, če g. zdravnik zahteva L 50 za konstacijo smrti in si poleg tega naročil na stroške stranke še luksuz avtomobil, za katerega je treba zopet šteti svojih L 85. Ali misli g. doktor, da imajo ubogi železničarji tako sijajne plače kakor on, da bi mogli v bednem socialnem položaju utrpeti take stroške samo za konstacijo smrti?

Gornja Kanomlja.

Že dolgo časa se nismo oglasili v nobenem časopisu in tudi v naši priljubljeni »Goriški Straži« ne. Mogoče bo kdo mislil, da smo spali, toda nismo spali, temveč samo bolj na tihem delali. S pomočjo prosvetnega društva v Sp. Idriji smo si ustanovili prosvetno društvo, ki se zelo živahno giblje in kaže že lepe uspehe na izobraževalnem polju. Zlasti gresta nam z lepim vzgledom naprej predsednik in tajnik. Pa tudi ostali člani so se oprijeli z vsjo vmeno društva in zlasti pridno čitajo društvene knjige. Žalibog, da nas je še malo, pa trdno smo uverjeni, da bo ljudstvo počasi uvidelo, da je to prava pot, po kateri naj hodi mladina, če si hočemo ustvariti res boljšo bodočnost. Starši zavedajte se, da bo izobražena in plemenita mladina v po-

nos vam in okraju ter bo tudi njena prihodnost svetlejša kot je sedanjost.

Iz Bovca.

Dobro informirani dopisnik »Edinosti« je vabljen prvo nedeljo v decembru na prireditev, ki jo priredi naraščaj bovški. Ker bodo igrali sami novinci, nimamo vaj samo dvakrat na teden pač pa skoro vsak večer. Torej je »Čolnič« popolnoma nedolžen in se ne laže svojim čitateljem, kakor se zdi gospodu.

Gorjansko.

Dne 4. novembra je praznoval naš č. g. kurat svoj imendan. Kot ustanovitelju mu je tukajšnje prosvetno društvo priredilo prizrčen slavnostni predvečer. V društvenem krogu so zapeli svojemu pevovodju društveni pevci, nakar je sledila primerna deklamacija. Nato ga je v prisrčnih besedah pozdravil društveni predsednik in mu podelil častno diplomu. Kakšno navdušenje je vzkipelo iz mladih src članov in članic, ko se je č. g. kurat ginjen zahvalil in želel društvu, da bi vstrajalo kot dosedaj. V minulem poletju ustanovljeno društvo prav živahno deluje; mladina se vedno v večjem številu zbira iz tukajšnje in sosednih vasi. Kljub raznim neprilikam, ki jih je povsod dovolj, upamo, da bo naše delo vstrajno in uspešno. Ustanovitelju društva č. g. kuratu pa kličemo: Bog ga ohrani še na mnoga leta v naši sredi! — Prosvetno društvo v Gorjanskem.

Vreme.

(Možje in fantje na romanju.)

Že od nekaj je prijazna vremenska dolina, ki se po pravici imenuje »paradiž Krasa«, privablja vernike od blizu in daleč k starodavni romarski cerkvi, posvečeni Materi Božji Vnebovzetja. Lepa cerkev stoji na nizkem gričku ob vodi »Reki«, nekoliko proč od zunanjega šuma in hrupa. Dne 9. nov. t. l. so semkaj pohiteli naši možje in fantje. Kljub skrajno neugodnemu vremenu jih je priromalo okrog 700, ki so skupno z možmi vremenske župnije malodane napolnili prostorno cerkev. Kakor smo zvedeli, bi bila vdeležba romarjev vsaj še enkrat tako velika, da jih ni vstavilo deževje. Obhajanih je bilo okrog 200. Pobožnost, ki ji je prisostvovalo 8 duhovnikov, se je vršila natančno po sporedu, kakor je bil objavljen. Č. dr. J. M. Kržišnik, dekan v Trnovem, g. Jan. Kalan, župnik v Knežaku in g. Fr. Kovačič, župnik v Košani so v jedrnatih in izčrpnih govorih orisali vzor katoliškega moža in fanta v luči vere in ljubezni do Marije. Ognjevitve besede so globoko segle v srca vdeležencev, ki so ves čas z napeto pozornostjo sledili izvajanju. Med obojno sv. mašo ob 8. uri in 10. uri — ob 10. uri slovesna z asistenco, daroval jo je g. dekan dr. Kržišnik — so peli na koru tuji in domači pevci ter moški splošno po cerkvi. Bilo je pravo ljudsko petje. Romarska pobožnost se je končala z govorom, petimi litanijami in zahvalno pesmijo ob 2. uri popoldne. Le prehitro je prišel čas ločitve. V najboljšem razpoloženju in z veseljem v srcu so se romarji začeli vračati proti domu, nekateri celo 7 ur daleč. Zares, to je bil dan, ki ga je naredil Gospod. Sprožila se je tudi misel, da bi se tovrstno romanje priredilo vsako leto ali v Vremah ali kje drugje. Dekletom Mar. družbe, ki so za to slovesnost okusno okrasile cerkev z vencem in cvetjem, Bog povrni!

Iz Lokovca.

V torek ob šestih zjutraj je strela vdarila tik hiše posestnika Jožefa Šuligoja (Žagarča) in ubila dve kravi od katerih je bila ena breja pet mesecev. Revež si je komaj za silo postavil hišo, katero je imel popolnoma porušeno vsled vojne. Sedaj ga je pa obiskala še elementarna nesreča. Pri vsakem dežju

razsaja pri nas nevihta s treskom in nalivom, da se ljudje prav zares bojijo kaj bo. Letino smo imeli znosno slabo. Edino sena je v obilici, a je slabo radi vednega dežja ob košnji. — Drugega pridelka ni. Pri nas je edini boljši pridelok krompir. Tega tudi izvozimo na trg vsako leto do 2000 kvintalov a letos ga ne bomo imeli niti za lastno seme. Kje pa ga kupiti, ko ga ni tudi v sosednih vaseh. Prašiče morajo kmetje že klati, ker jih nimajo s čim krmiti. Stanje je res obupno. Nič čudnega če se fantje in možje izseljujejo v tujino. Davki in doklade rasejo vsak dan. Kje pa jemati je vprašanje, če ni pridelkov, ki bi jih lahko prodali in tako prišli do denarja. — Pred tednom dni se je preselil v svoje novo zgrajeno hišo v bližini cerkve in tik šole g. nadučitelj And. Vendramin. Daj Bog, da bi dolgo ostal pri nas, ker je zelo dober in vesten učitelj ter ga imamo vsi radi.

Valuta.

Dne 17. novembra si dobil:

za 100 franc. frankov	100 — do 100.50 Lir
za 100 belg. frankov	112. — do 114. — Lir
za 100 švic. frankov	480. — do 485. — Lir
za 100 češ.-slov. kron	73.80 do 74.30 Lir
za 100 dinarjev	44.15 do 44.35 Lir
za 1 šterling	120.90 do 121.20 Lir
za 1 dolar	24.85 do 25. — Lir
Novci po 20 frankov	94. — do 98. — Lir
za 100 avst. kron	0.0345 do 0.0353 Lir

Benečijske obveznice 68.75.

Širite »Goriško Stražo«!

Rnjževnost in umetnost

Koncert Ljubice Sfiligojeve.

Goričani smo razmeroma le malokrat tako srečni, da bi nam ne nudili domači koncerti le zborovga petja, ali kvečjemu še kaj drugega za priprosto srce. Prav radi tega moramo posebno toplo pozdraviti sobotni program, s katerim je nastopila gdč. Sfiligojeva. Izgleda, da postaja goriško občinstvo dostopno tudi za resnejšo muziko, če smemo tako sklepati iz doseganja poseta tega koncerta. Pevkinno izvajanje nas je zadovoljilo, pravtako tudi njen skrbno izšolan glas, vzorna tehnika, lahkota v podajanju glasu, dovršena prožnost v podajanju melodičnih linij in intimen način v izvajanju, s katerim so prišle vse pesmi do veljave. Spored je bil sestavljen srečno; Kogojeva »Otožnost« bi pa gotovo pridobila, če bi bila postavljena na drugo, ali tretje mesto in ne na prvo. Izgovorjava se je zdela v splošnem pretemna, kar je povzročilo in povzročalo po mojem mnenju premočno koncentriranje glasu in pa enostranska nemška šola ter mogoče tudi nemški jezik sam. Ta pogrešek je opaziti pri več pevcih, ki delujejo v Sloveniji; slovenski jezik je pa le bolj svetel. — Kot pianistka se nam je predstavila v Gorici gdč. M. Vogelnic, ki si je pridobila občinstvo že kot spremljevalka na klavirju, še bolj pa, ko je nastopila samostojno. Kakor Sukovo »Hrepenenje«, tako je izvedla z velikim razumevanjem tudi Chopinove »Varijacije« in znala podati zlasti melodičen element v obeh skladbah na posebno dostojen način. A. S.

Umberto Urbanaz s Urbani: Scrittori Jugoslavi.

Predgovor napisal Prof. Pavle Popović, rektor kr. beogradske univerze. — Pod tem naslovom bo izšla knjiga v italijanskem jeziku, v kateri je zbral prof. Umberto Urbanaz s Urbani svoje študije in predavanja znanih jugoslovanskih pisateljev. V tej knjigi so zastopani Srbi: Branko Radičević, Peter Petrovič-Njegoš, Milan Rakić, Jovan Dučić, Svetislav Stefanović, Branislav Nušić in Borisav Stanković.

Od hrvatskih pisateljev so zastopani: Ivo Vojnović, Milan Begović, Vladimir Nazor, Miroslav Krleža in Gjuro Vilović.

Knjiga vsebuje tudi študije slovenskih pisateljev: Ivana Cankarja, Ksaverija Meškota in Otona Župančiča.

Za italijansko javnost je to prva publikacija te vrste, ki ji je glavni namen seznaniti Italijane z jugoslovanskimi pisatelji. — Naročila naj se pošiljajo na prof. U. U. Urbaniča, v Postojni (Postumia Italia). — Knjiga bo imela približno 200 strani in bo vsebovala tudi slike posameznih pisateljev. — Cena za Italijo: Lir 12.—, za Jugoslavijo (poštne prosto) Din. 30.—.

Socialni vestnik.

Stanovanjska beda v starih časih.

Pred nedavnim smo brali v »Straži« o važnem socialnem vprašanju, ki tira v pogubo širne plasti tudi slovenskega naroda. To je stanovanjska beda po naših mestih, ki sili delavske in obrtniške stanove, da v svojih stanovanjskih kasarnah pozabijo na vsa plemenita čustva.

Toda ta socialna beda ni od našnjih dni. Že v prastarih časih je morila stanovanjska beda revne sloje in jih storila tudi pravno manj vredne kot bogatine. Stari zgodovinarji poročajo iz Rima, da so zidali in prizidavali celico k celici, da so nastale tiste slovite ozke in zakrivljene rimske ulice, kjer je lahko požar v par minutah vpepelil vse imetje revežev. To stavbeno mešanico so še hribovita tla povečevala. Rimski satirik Martial zbada, da bi »lahko skozi svoje okno segel v desnico botru Noviusu«, tako ozke in brez načrta so bile zidane stare rimske stavbe. Proletarski (tisti, ki nima drugega imetja razen otrok = proles) sloj je bival v takih stanovanjskih prostorih, da bi se moral globoko skloniti, če bi hotel stopiti v spalnico. Sicer pa je vse življenje vrvelo po ulicah in trgih; saj ti reveži »so bili doma povsod in nikjer«, kot spet piše neki rimski satirik.

Sredi tega groznega uboštva so pa bili kupi bogastva. Med zelenjem in razkošnimi vrtovi so bile posejane dične vile iz kararskega marmorja, koder so prebivali oblastniki in milijonarji. Bogate Rimljanke so se nemalokrat kazale ob slovesnih državnih praznikih v biserih in dragocenem kamenju, ki bi stalo več kot vse bajte celega proletarskega predmestja.

Te globoke socialne razlike so začetile socialne borbe, ki so dosegle svoj višek v uporih sužnjev. Nižji sloji proletarcev so čakali odrešenja. In zgodovina nam pripoveduje, da se je krščanstvo najprej zasedlo med temi potrebnimi. V razkošne palače ni še imelo dostopa. Še v 2. stoletju, piše krščanski pisatelj Athenagoras, so pagani zasmehovali krščanske občine, češ med njimi so le barbari, delavci in stare mamic, kristjani lahko spreobračajo le sužnje, žene in otroke. Ravno to krščanstvo, ki je najprej poiskalo po umazanih bajtah te revne in potrebne, je dokazalo nezgodno socialni rimski državi, da nima več

mesta med narodi. Ponosni rimski imperij se je pogreznil ravno vsled velikih opisanih socialnih razlik, vsled razlik med nizko proletarsko stanovanjsko kasarno in razkošno marmornato palačo.

Isti propad vsled enakih vzrokov grozi tudi današnji družbi. Namesto, da bi zidali sportna igrišča, gledališča, reprezentančne palače zidajmo raje prej stanovanjske hiše. V stanovanjskih kasarnah, podstrešjih in kletih ni mesta za družinsko življenje, domovinsko ljubezen in čut človečanstva!

Listnica Kmetско-delavske zveze in političnega društva »Edinosti« v Gorici.

Kodrič Z., Gradišče: Tajništvo je že pravočasno odposlalo za Vas rekurz na pristojno mesto.

2. Bož. I., Cerkno — Straža: a) Tajništvo je vložilo na finančno intendanco v Vidmu rekurz proti kazenskemu odloku; b) na pokrajinsko davčno komisijo je vložilo rekurz proti previsokemu obdavčenju mlina.

3. Tuš. I., Cerkno — Straža: Isto kot pri Bož. Jos.

4. N. G., Cerkno: Za M. K. bo tajništvo osebno posredovalo pri prefekturi v Trstu.

5. P. I., Cerkno Hob.: Tajništvo bo v Vaši zadevi posredovalo.

6. A. K., Bovec: Vaše pismo smo prejeli in Vaši prošnji bomo ustregli.

7. Dr. I., Podbrdo: Pošljite tajništvu pismo, ki ste ga prejeli od finančne intendance; na to bo tajništvo napravilo prošnjo, da se Vam pristojbina zniža. Plačilo gotove pristojbine za dotično napravo je pa predpisano po zakonu.

8. Pajn. J., Porezen 14: Ako pridete po drugem opravilu v Gorico, zglasite se v tajništvu. Pismene nasvete je težko dati v tako zamotani zadevi.

9. N. G., Prestranek: a) Glede Žig. bo tajništvo pismeno posredovalo pri železniški direkciji v Trstu; nimamo pa mnogo upanja, da bo posredovanje uspešno; b) vpojojenju pritičejo tudi zastanki od 1. X. 1921. Če bi jih v kratkem ne prejel, obvestite nas; sporočite nam ob enem tudi številko inv. knjižice in ministrski odlok, s katerim mu je bila priznana pokojnina.

10. A. B., Col: Glede Vaše pokojninske prošnje bo tajništvo posredovalo.

11. I. Š.: Sporočilo v »Gor. Straži« se ni tikało Vas, marveč nekoga drugega, ki ima Vam podobno ime.

12. M. Ig., Idrija pri Bači št. 9: V Vaši zadevi bo tajništvo ponovno posredovalo. Posredovanje glede likvidacije vojne odškodnine je zelo težavno in traja več časa, predno se kaj doseže.

13. N. K. Zn.: Vašo prošnjo bomo izročili posl. Besednjaku.

14. Skupini K. D. Z. v Idriji: a) V zadevi V. V. bo tajništvo posredovalo pri direkciji; b) glede svojcev Z. I. je tajništvo posredovalo pri zakladnem nadzorništvu v Trstu.

Listnica uredništva.

A. M., Plužna 10: Pošljite svoj konkordat in vse listine tajništvu Kmetско-delavske zveze v Gorici, via Mameli 5, I., ki bo v vaši zadevi posredovalo.

ZAHVALA.

Potrti v bridki žalosti se toplo zahvaljujemo vsem, ki so nam ob priliki prerane smrti naše ljubljene

JELKE ZAMAR

na katerikoli način izkazali svoje sočustvovanje. Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, pevskemu zboru iz Medane, dekletom in sorodnikom za cvetje in vence ter vsem domačinom in sosedom, ki so spremljali našo ljubljeno na njeni zadnji poti.

Medana, 18. 11. 1925.

Žalujoča družina CELESTIN ZAMAR

Vsem ljubiteljem zimskega cvetja naznanjam, da imam v zalogi hollandske čebule polnih in enostavnih hijacint in tulipanov. — Naročila izvršujem tudi po pošti. Just Ušaj, Gorica, ulica Favetti 6.

Hlede Hilarij, priporoča svojo krojaško delavnico, Via S. Giovanni 2, Gorica. — Sprejema vsa v to stroko spadajoča dela. Cene zmerne, delo solidno.

Naš zdravnik je
dr. RADO SFILIGOJ
Gorica, Travnik 5-I.

Oskrbništvo grofa Coronini v Šempetru odda na prosti dražbi na licu mesta v soboto dne 21. novembra ob 9. uri več parcel za sekanje akacije na hribu Sv. Marka.

Murve in različno drugo sadno drevje visoko in nizko debelato, lepo razraščeno ima na prodaj Oskrbništvo grofa Coronini v Šempetru pri Gorici.

ZOBOZDRAVNIK

Dr. L. MERMOLJA

špecialist za ustne in zobne bolezni, ordinira

v GORICI na Travniku 5/II.

od 9. do 12. in od 3. do 5.

V IDRIJI vsako prvo in tretjo soboto in nedeljo v mesecu (okr. hranilnica).

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne Regenchart & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.
Blago solidno! Cene zmerne!

Manufakturna trgovina

FELBERBAUM & ROLICH

GORICA — CORSO VERDI 7

priporoča svojo veliko zalogo vsakovrstnega blaga in sukna za moške in damske obleke - veliko izbero moškega in ženskega perila ter vse potrebščine za neveste - zmeti - blazine - odeje ter vsake vrste platenega blaga.

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon št. 50 — Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica	CENTRALA	Rezerva S H S
in rezerve:	LJUBLJANA	Din.
Din. 50,000.000		10,000.000

Podružnice: Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Maribor, Metkovič, Novi Sad, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje: na vložne knjižice po čistih 4% (davek plača banka sama). Na tekoči račun ter proti odpovedi najbolje po dogovoru.

Sprejema tudi dinarske vloge in jih obrestuje najugodnejše. — Izvršuje denarna nakazila na tu in inozemstvo. — Nakupuje in prodaja svakovrstne valute, vrednostne papirje in srečke.

Plača vedno priznano najvišje dnevne cene za obveznice vojne odškodnine (bone).

Izvršuje sploh vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantneje.

ZAHVALA.

Ob bridki izgubi mojega predragega očeta

Jakoba Medveščeka

me veže dolžnost, da se zahvalim za vse nešteto mi izkazano sočutje in prijateljstvo; posebno me veže dolžnost izreči prirčno zahvalo g. dr. Bačarju. Zahvaljujem se tudi vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za tolažilne obiske, poklonjeno cvetje in spremstvo na zadnji poti predragega.

Gorica, 16. novembra 1925.

Dr. Peter Medvešček
v svojem in svojcev imenu.